

AKTUALIJOS

DVIDEŠIMT SEPTINTIEJI LEIDIMO METAI

2018 Gegužė Nr. 5 (292)

Pavasaris spindi

PAVASARIS spindi, ir teka grioveliais
 Džiaugsmingai klegėdama pasaka jo,
 Ir bėga per lauką atsargūs vėjeliai
 Paskleisti pakvėpusios laimės gajos.
 Dėkodami žemei lašėja sula
 Beržai vienmarškiniai, kasas išsipynę;
 Ir aukso svajonėm nusvirę žirginiai
 Virpėdami gėrisi miško byla.
 Pavasari mielas! Rods, imsi ir klaupsi,
 Į mėlyną dangų iškelsi rankas
 Ir visas virpėsi lyg vieversio liaupsė,
 Kad džiaugsmas ateina, kad pumpuras kečias,
 Kad laukiamas, retas ir saulėtas svečias
 Jau žadina keltis iš miego lankas...

Jonas Aistis

LVPF kolektyvas sveikina visus tėčius su artėjančia Tėvo diena. Kaip viena patarlė byloja - vienas tėvas yra geriau nei šimtas mokytojų. Vertinkime, mylėkime ir prisiminkime juos.

Pagarbiai, Romualdas Nemanius

ŠIAME NUMERYJE:

2	VI – asis LPSK suvažiavimas/ Trišalėje taryboje – MMA svarstymas
3	ETUC atstovas susitiko su Vyriausybės kanceliariu
4	Gyventojai galės dosniau paremti profesines sąjungas / Pasirašyta Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis
5	EK skelbia tris Lietuvai skirtas rekomendacijas dėl ekonomikos stiprinimo
6	Pasijuokime

**60-mečio proga
 sveikiname
 LVPF tarybos
 pirmininkės
 pavaduotoją
 Danutę
 Padavičienę**

VI – asis LPSK suvažiavimas

Gegužės 11 d., Vilniuje, viešbutyje „Best Western Vilnius“, vyko VI-asis Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) suvažiavimas.

Tradiciškai profesinių sąjungų suvažiavimuose dalyvauja ne tik organizacijos narių-šakų delegatai, bet ir garbingi Lietuvos ir užsienio svečiai. Tarp pirmųjų paminėtini: socialinių reikalų ir darbo ministras Linas Kukuraitis, Lietuvos darbdavių konfederacijos pirmininkas Danukas Arlauskas, Lietuvos pramoninkų konfederacijos pirmininkas Robertas Dargis, Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Valdas Sutkus, F. Eberto fondo Lietuvos biuro vadovė Jolanta Steikūnaitė-Freirė, Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė Kristina Krupavičienė, Seimo narys Algirdas Sysas, Pagyvenusių žmonių asociacijos pirmininkė Grailda Makarevičienė bei kiti.

Džiugu, kad šiais metais LPSK Suvažiavime lankėsi ir tarptautiniame profsąjungų judėjime itin svarbūs asmenys – Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC) generalinis sekretorius Luca Visentini ir Tarptautinės profesinių sąjungų konfederacijos (ITUC) paneuropinės regioninės tarybos (PERC) vykdytysis sekretorius Anton Leppik. Taip pat sulaukta atstovų iš Latvijos, Estijos, Austrijos, Lenkijos, Norvegijos, Danijos, Švedijos bei kitų šalių profesinių sąjungų.

Renginys prasidėjo LPSK pirmininko Artūro Černiausko pristatyta LPSK veiklos ataskaita už ketverius metus. Pranešime glaustai papasakota apie svarbiausius nuveiktus darbus. Vėliau sekė svečių iš Lietuvos ir užsienio sveikinimai. Tiek socialiniai partneriai, tiek kolegos pabrėžė socialinio dialogo ir bendradarbiavimo svarbą. Profesinių sąjungų indėlis gerinant darbuotojų situaciją

bei siekiant mažinti socialinę ir ekonominę atskirtį šalyje nenuginčijamas. Vis tik netrūksta ir iššūkių. Kad juos įveiktume, privalome aiškiai išskirti prioritėtines kryptis, siekti kuo konstruktyvesnio bendradarbiavimo tarp profesinių sąjungų ir stiprinti socialinį dialogą tarp socialinių partnerių.

Bene laukiamiausia dalis: kandidatų į LPSK pirmininko|ės ir generalinio|ės sekretoriaus|ės pozicijas prisistatymai bei po jų sekusi LPSK priklausančių šakų delegatų klausimų sesija. Priminime, kad į pirmininko poziciją pretendavo Artūras Černiauskas ir Inga Ruginienė, į generalinio sekretoriaus – Janina Matuizienė ir Egidijus Milešinas.

Vadovybę iš 28 LPSK priklausančių šakų teisė rinkti turėjo 157 į LPSK VI-ąjį suvažiavimą užsiregistravę delegatai. Naująja pirmininke tapo Inga Ruginienė, generaline sekretore perrinkta Janina Matuizienė. Sveikiname!

Parengta pagal lpsk.lt informaciją

Trišalėje taryboje – MMA svarstymas

Gegužės 15 d Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje profesinių sąjungų, darbdavių ir Vyriausybės atstovai susirinko į LR trišalės tarybos posėdį. Tarp profesinėms sąjungoms aktualiausių klausimų šiame susitikime galima išskirti minimalios mėnesinės algos klausimo svarstymą. Situaciją šalyje pristatė Lietuvos banko atstovai. Taip pat profesinių sąjungų atstovai pristatė informaciją dėl bazinio dydžio nustatymo kriterijų.

Paminėtina ir tai, kad per posėdį Trišalės tarybos nariams buvo pristatytos mokesčių ir pensijų sistemos reformos. Šio klausimo pranešėjai: Finansų ministerijos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai.

Trišalė taryba apsvaustė Lietuvos banko pasiūlymą MMA didinti iki 420 eurų. Pirmąkart minimumas apskaičiuotas taikant formulę. Galutinis sprendimas Trišalėje taryboje bus priimtas iki birželio 15 dienos.

Parengta pagal lpsk.lt informaciją

ETUC atstovas susitiko su Vyriausybės kancleriu

Gegužės 10 d., Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC) specialusis patarėjas Jozef Niemiec, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos ir profesinės sąjungos „Solidarumas“ vadovai Artūras Černiauskas ir Kristina Krupavičienė susitiko su Vyriausybės kancleriu Algirdu Stončaičiu.

Šio susitikimo tikslas – informuoti apie svarbiausius Europos profesinių sąjungų prioritetus ir to svarbą visos Europos, taip pat ir Lietuvos, gerovei. J. Niemiec išskyrė dvi esmines temas – Europos socialinių teisių ramsčio reikšmę ir būtinybę didinti darbuotojų atlyginimus (specialiai tam ETUC įgyvendina kampaniją „Europe needs a pay rise“, t. y. „Europai reikia darbo užmokesčio kėlimo“).

ETUC specialusis patarėjas akcentavo, kad tik mokėdami tinkamus atlyginimus darbuotojams galėsime užtikrinti tvarų Europos ekonomikos augimą. Pasak J. Niemiec, tai Lietuvai turėtų būti ypač aktualu: statistika nedžiugina – Lietuva yra

viena tų ES šalių, kuriose darbo užmokesčio dydis vis dar itin problematiškas klausimas. Iš to seka aukšta skurdo rizika ir didelė ekonominė nelygybė šalies viduje.

Džiugu, kad dėl daug aspektų Vyriausybės ir profesinių sąjungų atstovų nuomonės sutapo. A. Stončaitis keliskart pakartojo, kad profesinės sąjungos yra svarbūs partneriai, su kuriais būtina toliau plėtoti socialinį dialogą. Pasak jo, šiuo metu Lietuva atsidūrusi struktūrinių pokyčių laikotarpyje – šiuo metu vyksta net šešios socialinės reformos. Profesinės sąjungos – svarbus ir pripažįstamas partneris. A. Stončaitis ne kartą prabrėžė socialinių partnerių pasirašytą Nacionalinį susitarimą, kuris, pasak jo, yra puikus pagrindas tolesniam bendram darbui. Jame įrašyti penki pagrindiniai tikslai ir jis, Vyriausybės po-

žiūriu, yra vienas pagrindinių strateginių susitarimų. „Šalis susiduria su dideliais pokyčiais ir mes suprantame socialinių partnerių, atstovaujančių darbuotojams, atsakomybę“, – sakė jis.

Susitikime neapsieita be diskusijų apie pernai liepą įsigaliojusį Darbo kodeksą. Vyriausybės kancleris pripažino, kad jis atnešė daug naujovių ir patikino, kad visos pusės jų veikimą praktikoje aktyviai stebi. Taip pat jis patikino, kad dabartinė atlyginimų situacija Lietuvoje taip pat netenkina šios Vyriausybės ir bus siekiama gerinti šią padėtį ir mažinti didelę socialinę nelygybę valstybėje. Tai – vienas svarbiausių uždavinių. Profesinių sąjungų atstovai taip pat pažymėjo, kad kitą savaitę kaip tik vyks derybos dėl bazinio dydžio grąžinimo į prieškrizinį lygį valstybės tarnautojams.

Parengta pagal lpsk.lt informaciją

Gyventojai galės dosniau paremti profesines sąjungas

Gyventojai galės labiau finansiškai paremti profesines sąjungas ar jų susivienijimus. Vyriausybė trečiadienį pritarė Finansų ministerijos parengtai išvadai dėl Seimo narių siūlomų įstatymų pakeitimų. Gyventojų pajamų mokesčio ir Labdaros ir paramos įstatymų pakeitimus parengė Seimo valdančiosios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) frakcijos nariai Tomas Tomilinas, Vytautas Bakas, Rūta Miliūtė, Jonas Jarutis.

3%

Parlamentarai siūlo, kad nuolatiniai Lietuvos gyventojai profesinėms sąjungoms galėtų skirti iki 3 proc. pajamų mokesčio. Šiuo metu galima skirti iki 2 procentų. T. Tomilinas BNS praėjusią savaitę teigė, kad pakeitimai padidintų profesinių sąjungų pajamas ir jų derybines galias. Šiuo metu mokesčių administratorius turi pareigą Lietuvos gyventojų prašymu perversi asmenims, pagal įstatymą turintiems teisę gauti paramą, iki 2 proc. pajamų mokesčio.

Parengta pagal lpsk.lt informaciją

Pasirašyta Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis

Gegužės 18 d., penktadienį, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje Socialinių paslaugų šakos kolektyvinės sutarties pasirašymu vainikuotos trejus metus trukusios derybos. Profesinės sąjungos ją sveikina ir laiko svarbiu žingsniu gerinant socialinių paslaugų įstaigų darbuotojų padėtį.

Socialinių paslaugų šakos kolektyvinę sutartį pasirašė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija su Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesine sąjunga, Lietuvos socialinių įstaigų darbuotojų profesine sąjunga, Lietuvos socialines paslaugas teikiančių darbuotojų profesine sąjunga, Lietuvos socialinių darbuotojų profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos visuomeninių paslaugų profsąjungų federacija ir Respublikine jungtine profesine sąjunga.

Darbuotojų atstovai šią sutartį laiko nemažu laimėjimu, nors pripažįsta, kad dar ne dėl visų probleminių klausimų susitarta, tad netolimoje ateityje lauks nauji darbai. Kaip pabrėžia

Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė Irena Petraitienė, Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis galios tik ją pasirašiusių „skėtinių“ profesinių sąjungų jungiamųjų organizacijų nariams.

„Džiugu, kad pavyko pasiekti darbo užmokesčio padidinimo profesinių sąjungų nariams. Tiesa, jis dar nėra toks, kokio norėtume“, – sako I. Petraitienė.

nė. Pirmininkė taip pat akcentavo, kad dėl to, jog Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis tokia palanki darbuotojams daug prisidėjo visi derybinės grupės nariai, o ypač – Vilniaus miesto socialinės paramos centro profesinės sąjungos pirmininkė Birutė Melianienė.

Derybos dėl šios sutarties nebuvo lengvos ir paprastos. Kadangi tartasi dėl darbo užmokesčio didinimo, kas reikalavo papildomo finansavimo, nemažai finansinių bei teisinių aspektų teko suderinti su Finansų ministerija. „Nors šiandien švenčiame sėkmingų derybų baigtį, netrukus prasidės kiti svarbūs darbai. Tai – Nacionalinės kolektyvinės sutarties derybos dėl bazinio dydžio didinimo.“, – sako I. Petraitienė.

EK skelbia tris Lietuvai skirtas rekomendacijas dėl ekonomikos stiprinimo

Remdamasi išsamia šalies ūkio analize, o taip pat įvertinusi Lietuvos nacionalines reformų bei stabilumo programas, Europos Komisija pereina prie kito 2018 m. Europos semestro etapo – pateikia tris Lietuvai skirtas rekomendacijas.

Rekomendacijos Lietuvai apima veiksmus 2018-2019 m. mokesčių ir pensijų, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei produktyvumo didinimo srityse.

Siekiant pagerinti Lietuvos biudžeto galimybes imtis veiksmingesnės socialinės politikos bei didinti viešąsias investicijas, Europos Komisija rekomenduoja gerinti mokesčių prievolių vykdymą ir plėsti mokesčių bazę įtraukiant šaltinius, kurie mažiau kenkia ekonomikos augimui. Nors nuo 2018 m. įsigaliojusi pensijų indeksavimo formulė turėtų užtikrinti pensijų sistemos fiskalinį tvarumą, tačiau Komisija rekomenduoja spręsti pensijų adekvatumo problemą, kuri Lietuvoje yra viena opiausių ES.

Švietimo sistema nepakankamai atsižvelgia į darbo rinkos poreikius, o nepakankama kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla yra vis didesnis iššūkis. Atsi-

žvelgiant į dėl nepalankių demografinių tendencijų ir emigracijos sparčiai mažėjantį darbingo amžiaus gyventojų skaičių, investicijos į žmogiškąjį kapitalą per švietimo ir mokymo sistemas tampa vis svarbesnėmis. Todėl Lietuvai rekomenduojama gerinti švietimo sistemos, įskaitant visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, kokybę, efektyvumą bei atitiktį darbo rinkos poreikiams.

Nepaisant besiformuojančių žingsnių stiprinti socialinę apsaugą, pajamų nelygybė bei skurdas Lietuvoje išlieka vieni didžiausių ES, o mokesčių ir socialinių išmokų sistema yra viena iš silpniausių pagal korekcinę galią. Todėl Lietuvai rekomenduojama ir toliau tobulinti mokesčių bei socialinių išmokų sistemą, kad ji geriau susidorotų su šiais iššūkiais. EK taip pat rekomenduoja gerinti sveikatos apsaugos sistemą daugiau dėmesio skiriant ligų prevencijai (taip pat ir vietos lygmeniu), gerinant gydymo prieinamumą bei kokybę ir skatinant ambulatorinį gydymą.

Lietuvai rekomenduojama labiau skatinti produktyvumo au-

gimą. Praeitais metais produktyvumas stipriai paaugo, o jį labiausiai paskatino privačių investicijų didėjimas. Tačiau taip pat svarbu didinti viešųjų investicijų efektyvumą bei gerinti mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos koordinavimą, siekiant geriau ir efektyviau naudoti viešąsias priemones, skatinančias mokslo ir verslo bendradarbiavimą šioje srityje.

Pavasario ekonomikos prognozė Pagal jau skelbtą Europos Komisijos parengtą pavasario Lietuvos ekonomikos prognozę laikas reformų vykdymui yra palankus. 2017 m. Lietuvos BVP augimas pasiekė 3,8 proc. bei turėtų išlikti aukštas ir ateityje: prognozuojama 3,1 proc. BVP augimas 2018 metais ir 2,7 proc. 2019 metais. Taip pat prognozuojama, kad nedarbo lygis mažės iki 7,1 proc. 2017 m., 6,8 proc. 2018 m. ir iki 6,7 proc. 2019 m. Planuojama, kad Lietuvos valdžios sektoriaus balansas išliks perteklinis.

Tolesni veiksmai. EK rekomendacijas valstybėms narėms svarstys ir tvirtins ES Taryba bei Europos Vadovų Taryba. Tuomet valstybės narės turės rekomendacijas įgyvendinti ir įtraukti jas į 2017–2018 m. nacionalinės politikos ir biudžeto planus.

Parengta pagal lpsk.lt informaciją

PASIJUOKIME

- Apie ką reikia kalbėtis su dama?
  - Apie jos grožį, žinoma.
  - O jeigu ji nėra gražuolė?
  - Apie kitos damos trūkumus.

***

- Įdomu, kaip kurmiai orientuojasi po žemę kur jiems kasti?
- Jų klausia gera. Kurmiai girdi, kur morkos dygsta.
  - Kuriems galams jiems tos morkos?
  - Naudingos regėjimui.

***

- Tėtis guldo dukrytę miegoti. Po kurio laiko į tamsų kambarį tyliai įsliūkina mama ir pašnibždomis klausia:
- Na, kaip? Ar užmigo?
  - Taip, mamyte, užmigo.

***

- Durys atsidaro ir į kambarį įbėga vaikinai:
- Labas, tėveli!

- Tėvas sėdi prie kompo ir neatsigręždamas klausia:
- Tu kur basteisi?!
  - Kariuomenėje buvau. Tris metus tarnavau!
  - Kai išeini iš namų, reikia sakyti tėvams, kur susiruošei.

Mama guldo vaiką miegoti ir dainuoja lopšinę. Tas verkia. Dainuoja antrą, trečią, ketvirtą lopšinę, tas vis verkia. Sunerimus mama klausia vaiko:

- Kas gi tau, sūneli?

Sūnus pro ašaras:

- Mama, tu gerai dainuoji, bet aš tikrai miego noriu..

***

- Sinoptikas diktuoja sekretorei prognozę:
- Sekmadienį numatomas nedidelis lietus, oro temperatūra...

- Kaip apmaudu! O aš ruošiausi po parką pasivaikščioti.

- Na, gerai, tokiu atveju lietų išbraukite.

***

Mokytoja:

- Taip, užteks! Pasidedat visus tuos savo telefonus, baigiat susirašinėjimus - šiandien mokinsimės raidę S!...

***

Triušė klausia kengūros:

- O kodėl tu tiek mažai vaikų turi?
  - Kišenė neišneša.

* * *

Ruošė, redagavo, maketavo ir spaudė Lietuvos visuomeninių paslaugų profsajungų federacija
Pirmininkas mob. 8 68708235; buhalterė mob. 8 68434189; LVPF.Nemanius@gmail.com;
Adresas: 2600 J. Jasinskio 9, 01111 Vilnius; LPSK teisininkas Manvydas Pilka 84050270.
Išeina kartą per mėnesį. Apimtis: 1 spaudos lankas. Tiražas 200 egz.
Teisingumo ministerijos leidimas Nr. 257